

معلم ره‌نما

بهارک طالب‌لو

هم‌زمان با تهیه پرونده هدایت تحصیلی با هدف بیان نقش معلم در هدایت تحصیلی دانش‌آموزان، فرصتی فراهم شد تا در جلسه‌ای با موضوع مفهوم **حیات طیبه** که گزارش آن در این شماره آمده است، شرکت کنم. از آنجا که هدف نهایی طرح هدایت تحصیلی در راستای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، رسیدن به حیات طیبه است، موضوعی که مرا به فکر واداشت این بود که معلم چگونه مراتبی از حیات طیبه را در کلاس درس خود برای هدایت تحصیلی دانش‌آموزان فراهم کند. حاصل برداشت‌هایم از آنچه درک کرده بودم، این یادداشت است.

حیات طیبه وضع مطلوب زندگی است؛ همان زندگی که اساس آن نشاط، مهربانی و کنار یکدیگر زیستن است. در کلاس درس زندگی جریان دارد. بچه‌ها حیات طیبه را در آنجا می‌بینند و تجربه می‌کنند. معلم بیش از اینکه بخواهد درباره حیات طیبه برای دانش‌آموزان صحبت کند، باید با ایجاد محیطی امن، سرشار از محبت و احترام، صداقت، توجه به تفاوت‌های فردی و دور از هر گونه قضاوت، مراتبی از حیات طیبه را در کلاس پیاده کند. اگر معلم نقش الگو بودن خود را باور داشته باشد و نگرش او این باشد که شخصیت، رفتار و منش او روی دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد، این تجربه زیسته، بچه‌ها را به سمت این مفهوم می‌کشد.

در زندگی همه ما، معلمان تأثیر‌گذاری بوده‌اند که نه تنها موفقیت‌هایمان را مدیون آن‌ها هستیم، بلکه برای مان الگو هم هستند. تشویق و تأثیر کلام معلم در رابطه با رفتار یا فعالیتی از دانش‌آموز، می‌تواند از او فردی توانمند و با استعداد بسازد و حتی استعدادها و توانایی‌های او را شکوفا سازد یا برعکس، ممکن است دانش‌آموزی، با وجود داشتن استعداد، به خاطر یک کلام یا قضاوت اشتباه معلم، به درس و رشته آن معلم بی‌علاقه شود. بچه‌ها در تصمیم‌گیری‌های خود، به

معلمی که دوستش دارند اعتماد می‌کنند. این اعتماد را معلم با رفتارش به وجود می‌آورد. دانش‌آموز در انتخاب رشته تحصیلی به شناخت استعدادها، توانایی‌ها و علاقه‌های خود نیاز دارد. معلم با مشاهده لحظه به لحظه عملکرد دانش‌آموزان در کلاس، می‌تواند توانایی‌ها و علاقه‌های او را بشناسد و با لحاظ کردن تفاوت‌های فردی، به دانش‌آموز کمک کند بدون هیچ‌گونه قضاوت و برچسبی، به استعداد خود پی ببرد. معلمی که با ارائه فعالیت‌های متنوع، روی قدرت تجزیه و تحلیل، استدلال و تفکر دانش‌آموز کار می‌کند، این فرصت را به او می‌دهد که به توانایی‌های خود پی ببرد و از محیط پیرامونش آگاه شود. همچنین، معلم می‌تواند با تدارک فعالیت‌های متنوع، دانش‌آموزان را به درس علاقه‌مند کند و همراه با برنامه درسی خود، آگاهی‌های لازم را در زمینه رشته‌های مختلف به دانش‌آموز بدهد.

هدایت تحصیلی فرایندی است که باید از همان پایه ابتدایی مورد توجه قرار بگیرد. در این باره، نگرش معلم و دلسوز بودن او، در تعیین سرنوشت تک تک دانش‌آموزانش مهم است. معلمی که خود را مسئول انتخاب درست بچه‌ها بداند، هیچ‌گاه این کار را مسئولیتی اضافه در کلاس نمی‌شمارد. فعالیت‌های یک معلم ریاضی برای علاقه‌مند کردن بچه‌ها به این درس، که در «گزارش منطقه شهاب» آمده است، یا تلاش‌های معلمان در اجرای یک طرح برای شناخت استعداد بچه‌ها که در همین شماره مجله، از مسئول بودن معلمان حکایت می‌کند. این‌ها خود مراتبی از حیات طیبه‌اند که شاید هیچ‌گاه از این زاویه به آن‌ها نگاه نکرده‌ایم. مهم نیست دانش این هدایت به معلم یاد داده شود. وقتی نگرش باشد، او خود به دنبال یادگیری می‌رود تا به دانش‌آموز کمک کند انتخاب رشته و مسیر زندگی‌اش با شناخت همراه باشد.

هم‌زمان با تهیه پرونده هدایت تحصیلی با هدف بیان نقش معلم در هدایت تحصیلی دانش‌آموزان، فرصتی فراهم شد تا در جلسه‌ای با موضوع مفهوم **حیات طیبه** که گزارش آن در این شماره آمده است، شرکت کنم. از آنجا که هدف نهایی طرح هدایت تحصیلی در راستای سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، رسیدن به حیات طیبه است، موضوعی که مرا به فکر واداشت این بود که معلم چگونه مراتبی از حیات طیبه را در کلاس درس خود برای هدایت تحصیلی دانش‌آموزان فراهم کند. حاصل برداشت‌هایم از آنچه درک کرده بودم، این یادداشت است.

حیات طیبه وضع مطلوب زندگی است؛ همان زندگی که اساس آن نشاط، مهربانی و کنار یکدیگر زیستن است. در کلاس درس زندگی جریان دارد. بچه‌ها حیات طیبه را در آنجا می‌بینند و تجربه می‌کنند. معلم بیش از اینکه بخواهد درباره حیات طیبه برای دانش‌آموزان صحبت کند، باید با ایجاد محیطی امن، سرشار از محبت و احترام، صداقت، توجه به تفاوت‌های فردی و دور از هر گونه قضاوت، مراتبی از حیات طیبه را در کلاس پیاده کند. اگر معلم نقش الگو بودن خود را باور داشته باشد و نگرش او این باشد که شخصیت، رفتار و منش او روی دانش‌آموزان تأثیر می‌گذارد، این تجربه زیسته، بچه‌ها را به سمت این مفهوم می‌کشد.

در زندگی همه ما، معلمان تأثیر‌گذاری بوده‌اند که نه تنها موفقیت‌هایمان را مدیون آن‌ها هستیم، بلکه برای مان الگو هم هستند. تشویق و تأثیر کلام معلم در رابطه با رفتار یا فعالیتی از دانش‌آموز، می‌تواند از او فردی توانمند و با استعداد بسازد و حتی استعدادها و توانایی‌های او را شکوفا سازد یا برعکس، ممکن است دانش‌آموزی، با وجود داشتن استعداد، به خاطر یک کلام یا قضاوت اشتباه معلم، به درس و رشته آن معلم بی‌علاقه شود. بچه‌ها در تصمیم‌گیری‌های خود، به